

LUKU 5

OPPIMISTA JA

HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ

KOULUTYÖN

JÄRJESTÄMINEN

Normaalikoulun paikallinen sisältö
päivitetty 1.8.2020

SISÄLLYSLUETTELO:

LUKU 5 OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN

5.6	Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyö Rauman normaalikoulussa	3
5.6.1	Hyvä ja turvallinen koulupäivä	3
5.6.2	Oppilaiden osallisuus	9
5.6.3	Kodin ja koulun yhteistyö	10
5.6.4	Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa	16
5.6.5	Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö	16
5.6.6	Opetuksen erilaiset tavat ja opetus erityisissä tilanteissa	17
5.6.7	Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta	19

LUKU 5 OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN

5.6. Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyö Rauman normaalikoulussa

5.6.1 Hyvä ja turvallinen koulupäivä

Koulun tilat, ympäristö ja turvallisuus

Rauman normaalikoulun ulkoalueena on piha-alue, josta osa on oppilaiden oleskelutilana välituntisin. Välituntialueen rajat selvennetään oppilaille joka lukuvuoden alussa ja välitunneille on laadittu omat ohjeensa. Turun yliopiston Rauman kampuksen eli Myllymäen aluetta käytetään laajemmin hyväksi ulkoliikunnassa ja teemapäivinä, mutta niillä alueilla ei saa oleskella koulupäivän aikana muuten kuin ryhmästä vastuussa olevan opettajan luvalla järjestyssääntöjä ja opettajan ohjeita noudattaen. Yliopiston puutarha ja siihen kuuluva kasvihuone ovat myös opetuskäyttöön kuuluvia tiloja, joissa työskentely tapahtuu puutarhan henkilökunnan opastuksella, ryhmästä vastaavan opettajan vastuulla.

Opetushenkilöstö vastuullisena ja opetusharjoittelijat opettajan työhön perehtyvinä valvovat oppilaiden välitunteja sisä- ja ulkotiloissa sekä ruokailu- ja välipalatilanteissa lukuvuosittain laadittujen valvontalistojen mukaan, joihin tehtävistä tilapäisistä muutoksista opettajat voivat sopia keskenään. Rehtori on vastuussa, että valvonta suoritetaan ja paikalle on määrätty aina valvoja, mikäli joku opettajista on estynyt.

Koulu on rakennettu esteettömäksi ja liikuntarajoitteisille on liuskoja ja hissi sekä inva-WC. Eri kerroksissa on oppimaisematiloja, joita hyödynnetään opiskeluun ja oleskeluun. Kirjasto on hajautettu eri kerroksiin. Erikoisluokkia tai erityisiin tarkoituksiin soveltuvia tiloja on eri puolilla koulua. Eri opiskelutiloissa työskentelevistä oppilaista vastaa kyseisen tunnin opettaja tai opettajat yhdessä ja he ohjeistavat oppilaita turvallisuudessa ja sääntöjen noudattamisessa. Opettaja arvioi oppilaiden iän ja oppilastuntemuksen perusteella, missä oppilaat voivat työskennellä turvallisesti. Opettajan on tiedettävä oppilaiden sijoittuminen opetukseen käytettävissä yhteisissä tiloissa ja mietittävä valvonnan tarve. Oppilaiden on aina noudatettava koulun järjestyssääntöjä. Käsityötiloja on yliopiston muissa rakennuksissa. Käsityötä opettavat opettajat tai niissä tiloissa tilapäisesti ryhmänsä kanssa opettavat opettajat ohjeistavat tarvittaessa yhteisten sääntöjen lisäksi oppilaiden siirtymisen ja liikkumisen sekä työskentelemisen näissä tiloissa.

Koulun ylläpitämällä iltapäiväkerho Leppiksellä on omat tilansa rakennuksen alimmassa kerroksessa. Iltapäiväkerhon vastuunjako ja toiminnan tavoitteet sekä mahdolliset ohjeistukset ovat heitä koskevassa aamu- ja iltapäivähoidon suunnitelmissa erikseen.

Ruokalahenkilökunta ja siistijät työskentelevät koulun tiloissa ja ovat osa koulu yhteisöä, vaikka heillä on eri työnantaja kuin koulun henkilöstöllä. Myös he ja koulun muu kuin opetushenkilöstö puuttuvat turvallisuusasioihin, mikäli on tarvetta. Oikeus määrätä turvallisuutta vaarantavalle oppilaille kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020

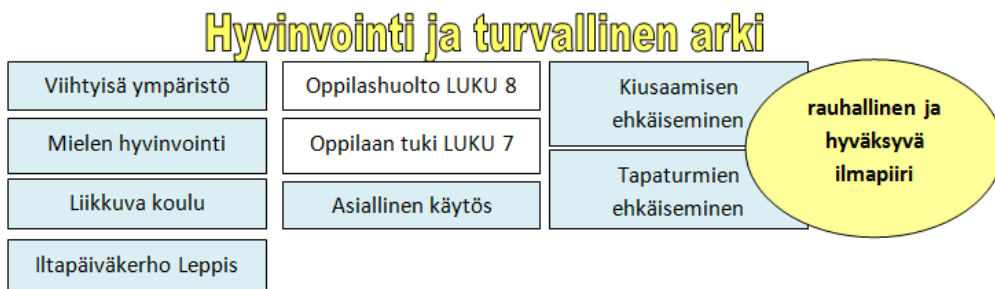
**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020**

Koulu on turvallisuuden kannalta hyvin suunniteltu ja monipuolisia tarkastuksia tilojen kunnosta ja terveellisyydestä tehdään säännöllisesti. Myös liikenne koulun ympäristössä on pyritty suunnittelemaan turvalliseksi. Koulun alueesta urheilukentän puoleinen osa on aidattu ja se estää myös suoran pääsyn vilkkaasti liikennöidylle kadulle. Koululla on erikseen turvallisuusohjeet liikenteessä liikkumiseen. Koulurakennuksen vieressä, välittömässä läheisyydessä ei ole vilkasta katuliikennettä, mutta oppilaiden kyyditseminen eri kulkuneuvoilla saattaa aiheuttaa riskitilanteita, samoin parkkialueella liikkuminen. Koulun vierellä oleva parkkialue on pääsääntöisesti henkilöstön käytössä. Huoltajat saavat joka lukuvuoden alussa ohjeet oppilaiden kuljettamisesta. Ohjeistuksessa liikenne parkkipaikalla pyritään rajaamaan mahdollisimman vähäiseksi. Kaikki henkilöstöön kuuluvat seuraavat tilannetta.

Oppilaita ohjeistetaan usein turvallisesta liikkumisesta ja siitä keskustellaan luokissa erityisesti, jos oppilaita askarruttavat vaarat liikenteessä. Tarvittaessa annetaan huoltajille Wilman kautta ja oppilaille keskusradiokuulutuksien tai keskustelujen avulla turvallisuuteen liittyviä muistutuksia tai lisäohjeita.

Usean henkilön havaitsema varomattomuuden lisääntyminen koulun alueella liikkumisessa tai yksikin läheltä piti – tilanne lisää valistusta ja pohdintaa turvallisuuden lisäämisestä. Riskikäyttäytymisellään itselleen tai toisille vaaratilanteen aiheuttaneen oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian. Asian havainnut tai muualta tietoonsa saanut opettaja keskustelee hänen kanssaan, ohjeistaa oppilasta ja viestittää asiasta hänen huoltajilleen.

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta:

Kuvausta hyvästä ja turvallisesta koulupäivästä on helppo tarkastella yhdessä koulun toimintakulttuurin kuvan kanssa, joka on luvussa 4. Toimintakulttuurikuvassa on nostettu esiin sisällöt, joita pyritään koko ajan kehittämään. Hyvinvoinnin ja turvallisen arjen osiossa ovat viihtyisä kouluympäristö, mielen hyvinvointi, liikkuva koulu, oppilashuolto, oppilaan tuki, asiallinen käytös, kiusaamisen ehkäiseminen ja tapaturmien ehkäiseminen ja iltapäiväkerho Leppis. Sinisellä värjättyt sisällöt kuvataan tai niistä laadittuihin suunnitelmiin viitataan tässä luvussa 5. Oppilashuolto käsitellään luvussa 8 ja oppilaan tuki luvussa 7, kuten edellä on kuvaotteen laatikkoteksteihin lisätty.

Koulussa työskentelevät aikuiset huolehtivat, että koulussa vallitsee myönteinen ilmapiiri, ja ympäristö on terveellinen ja turvallinen. Jokaisen oppilaan on tunnettava, että hänestä välitetään ja huolehditaan. Tavoitteena on oppilaiden hyvän oppimisen lisäksi hyvä psyykinen, sosiaalinen ja fyysinen hyvinvointi.

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020**

Terveellisestä, turvallisesta ja viihtyisästä kouluympäristöstä huolehtiminen

Rauman normaalikoulussa jokainen henkilökuntaan kuuluva on velvollinen ilmoittamaan havaitsemastaan turvallisuusriskistä koulun sisä- tai ulkotiloissa. Opettajat valvovat ja puuttuvat toimintaan tai käyttäytymiseen, joka voisi aiheuttaa oppilaille fyysisen tai terveydellisen vaaratilanteen tai voisi vaikuttaa hänen henkiseen hyvinvointiinsa haitallisesti.

Koulussa huolehditaan fyysisen kouluympäristön turvallisuudesta säännöllisesti. Turvallisuudesta huolehtivan ryhmän tehtävänä on pelastussuunnitelman ja turvallisuusohjeiden päivitys ja ehdotusten tekeminen turvallisuutta uhkaavien tekijöiden korjaamisesta. Ryhmä organisoi mm. turvallisuusharjoituksia ja ehdottaa tarpeellisia koulutuksia henkilöstölle.

Turun yliopistolla on Läheltä piti – toimintamalli. Mallin mukaan vaaratilanne, jossa ei ole tapahtunut vahinkoa, mutta tapaturman sattuminen on ollut lähellä, raportoidaan turvallisuusriskien kartoittamiseksi ja turvallisuuden kehittämiseksi. Lomakkeella voi tehdä myös ns. turvallisuushavaintoilmoituksen, jonka tarkoituksena on kiinnittää huomio tilanteisiin tai olosuhteisiin, jotka jossain tapauksessa voivat aiheuttaa vaaratilanteita. Lomakkeen tiedot menevät työsuojelupäällikölle, joka välittää tiedon sellaisille tahoille, jotka vastaavat korjauksien toimeenpanosta. Koulun sisäisesti tällaiseen asiaan reagoidaan heti ja mietitään tarvittavia toimenpiteitä rehtorien johdolla, mutta yliopiston turvallisuuspäälliköltä saadaan turvallisuushavaintoilmoituksen kautta asiantuntevia neuvoja ja ohjeita ja kunkin yliopiston yksikön turvallisuusseuranta yhtenäistyy. Rauman normaalikoulussa on myös oma turvallisuusilmoitusjärjestelmä.

Koulussa tehdään säännöllisesti palotarkastuksia, koulun terveys- ja turvallisuuskartoituksia, rakennusten erilaisia kuntoselvityksiä jne. Yhteistyöstä ja käytänteistä kouluympäristön terveellisyyteen, turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyen on kooste, jossa on määritelty myös vastuut. Turvallisuuteen liittyvinä myös henkinen kuormittavuus, kiusaaminen ja epäasiallinen kohtelu tai fyysinen väkivalta sekä tietoturva on kirjattu edellä mainittuun tarkastuskoosteeseen. Rauman normaalikoulussa on suunnitelma oppilaiden suojaamisesta kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä. Suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa. Oppilashuollon osuudessa on oppilashuollollisen tuen järjestämisestä em. tilanteissa.

Koulun järjestyssäännöt sisältävät turvallisuuden ja viihtyvyyden ylläpitämiseen liittyviä sääntöjä. Koulutyön aikana ilmeneviin yllättäviin ongelmakohtiin puututaan välittömästi antamalla oppilaille ohjeistuksia ja tarvittaessa niistä tiedotetaan myös huoltajille Wilman kautta. Tapaturmien ehkäisemisestä, ensiavun järjestämisestä ja hoitoonohjauksesta on erillinen suunnitelma.

Oppilailla voi olla koulukuljetuksia tai heillä voi olla perusteltu syy oleskella koulun tiloissa esim. koulun järjestämää kerhoa odottaessaan. Näihin tilanteisiin vastuukysymysten osalta on laadittu turvallisuusohje koulukuljetusten ja kerhojen odotusajoista.

Kouluympäristön viihtyisyyteen kiinnitetään huomiota jokapäiväisessä arjessa ja opetetaan oppilaille vastuuta ympäristöstä huolehtimisesta. Käyttäytymisen tavoitteissa yhtenä neljästä tavoitealueesta on yhteisen ympäristön kunnioittaminen. Käyttäytymisen tavoitteista on enemmän jäljempänä tässä luvussa.

Rauman normaalikoulussa on turvallisuuteen liittyviä suunnitelmia, oppaita, ohjeita tai sääntöjä, joiden päivityksestä päätetään erikseen tai osana työsuunnitelmaa. Niihin voidaan tehdä muutoksia, joista

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020**

tiedotetaan oppilaille erikseen sovitulla tarkoituksenmukaisella tavalla ja huoltajille Wilman kautta. Ohjelmat päivitetään myös nettiin. Näihin alla mainittuihin asiakirjoihin on edellä viitattu tai niihin tullaan viittaamaan tässä luvussa eri kohdissa.

- **Pelastussuunnitelma ja turvallisuusohjeita**
- **Turvallisuusilmoitus/läheltä piti -ilmoitus**
<https://www.webropol-surveys.com/Answer/SurveyParticipation.aspx?SDID=Fin770645&SID=b6b283e3-55f6-473c-a293-62f072f169bb&dy=1858928318>
- **Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa**
- **Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä**
- **Järjestyssäännöt ja muita ohjeita: sisältäen välituntisäännöt, hygieniaan liittyvät WC-käyttäytymisen ohjeet, ruokala- ja välipalikäyttäytymisen ohjeet sekä turvallisuusohjeet liikenteessä**
- **Työrauhapaketti**
- **Tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus Rauman normaalikoulussa**
- **Turvallisuusohje koulukuljetusten ja kerhojen odotusajasta**
- **Mielenterveystaidot – suunnitelma**
- **Yhteistyö koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa**

Fyysinen ja henkinen hyvinvointi

Rauman normaalikoulussa on tavoitteena liikkuva koulu eli oppilaita pyritään aktivoimaan päivittäiseen liikuntaan. Liikkuva koulu-käsitteen alle sisältyvät välituntiaktiviteettien kehittäminen, erilaiset liikuntatempaukset sekä oppilaiden kannustaminen hyötyliikuntaan koulussa, koulumatkoilla, kotona ja vapaa-ajalla. Koulussa pyritään mahdollistamaan oppimisympäristöissä erilaisten työasentojen käyttäminen ja ohjaamaan oppilaita istumisen sijasta myös seisomaan, mikäli se opetustilanteessa on mahdollista. Monissa kalusteissa on huomioitu seisovassa asennossa työskentely. Oppimisympäristöjä muokataan monimuotoisiksi paitsi terveyden, myös viihtyvyyden kannalta.

Rauman normaalikoulussa oppilaiden mielen hyvinvoinnista on tehty suunnitelma, jota muokataan ja kehitetään, jotta mielen hyvinvoinnista huolehtiminen tulisi oppilaan arjen taidoksi ja yhtä merkittävästi kuin fyysinen hyvinvointikin. Suunnitelma nojautuu Mielenterveysseuran materiaaleihin, joita pyritään käyttämään oppilaiden kanssa lukuvuoden aikana soveltaen aineistoa eri oppiaineiden sisältöihin, oppimiskokonaisuuksiin tai oppilashuoltohenkilöstön antamaan tukeen. Mielenterveystaidot -suunnitelmassa on sisältöalueita ja aikataulusuositus käsiteltävistä asioista. Sisällöt on otettu Mielenterveysseuran sivuilta. <http://www.mielenterveysseura.fi/fi>

Turvalliseen kouluympäristöön liittyy asiallinen käyttäytyminen, koska epäasiallinen sääntöjä rikkova käyttäytyminen voi aiheuttaa vaaratilanteita ja jopa uhan tunnetta joillekin oppilaille.

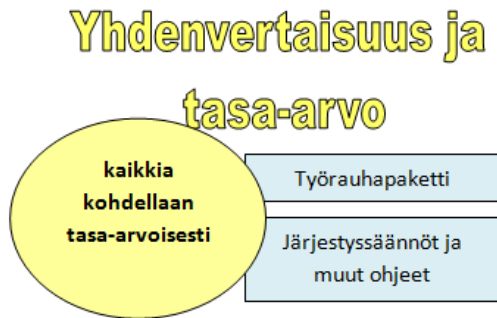
Käyttäytymisen tavoitteet

Koulun kasvatustavoitteet avautuvat normaalikoulun arvoperustan kautta. Laajemmin opetussuunnitelman perusteista nousevat kulmakiveksi ihmisoikeudet ja muiden arvostaminen. Normaalikoulun arvoperustan kautta oppilaan kasvu ja kehittyminen on yhteydessä aikuisten toimintaan. Käyttäytymisen tavoitteet

liittyvät erityisesti aikuisen esimerkkiin (ole hyvä esikuva) ja oppilasta kunnioittavaan toimintaan (toimimalla oikeudenmukaisesti saat myös kunnioitusta), joka vahvistaa oppilaan halua sitoutua yhteisöön ja yhteisiin normeihin. Arvoperustassa esitetyt käsitteet tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta vaaliva, rehellinen ja oikeudenmukainen, ja sosiaalinen yhteisön jäsen, tarkentuvat konkreettisissa käyttäytymisen tavoitteissa. Myös vastuullisuus on tärkeä perusta hyvälle käyttäytymiselle.

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta:

Koulun toimintakulttuurissa yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa kuvaavassa osuudessa ovat koulun järjestyssäännöt ja muut ohjeet sekä työrauhapaketti, joihin käyttäytymisen tavoitteet ja arviointi liittyvät. Hyvinvoinnin ja turvallisen arjen osuudessa on asiallinen käyttäytyminen (ote kuvasta on tässä luvussa jo aikaisemmin), joka konkretisoituu tässä luvussa esitetyissä käyttäytymisen tavoitteissa.

Oppimiskäsityksen tärkeä peruspilari on, että oppiminen on yhteisön hyvän elämän rakentamista. Yhteisö tarvitsee aina toimiakseen sopimuksia ja sääntöjä. Oppimiskäsityksessä korostetaan, että oppilasta ohjataan ottamaan huomioon toimintansa seuraukset ja vaikutukset muihin ihmisiin ja ympäristöön. Tämä periaate luo pohjan myös käyttäytymisen tavoitteille.

Käyttäytymisessä on 4 tavoitealuetta, joiden sisällöt on avattu tarkemmin pääotsikon alla.

1. Arvostan itseäni ja erilaisuutta

Oppilas, jolla on terve itsetunto, arvostaa itseään ja muita. Hänellä ei ole tarvetta korostaa omaa erinomaisuuttaan muita halventavasti. Hän ei kiusaa eikä syrji ketään. Hän kykenee yhteistyöhön kaikkien kanssa, vähättelettä ketään toista ominaisuuksien tai osaamistason takia. Hän puhuu toisille asiallisesti, eikä loukkaa tai häiritse muita omalla käytöksellään. Itseään ja toisia arvostava oppilas kannustaa muita ja edistää hyvää ilmapiiriä.

Itseään ja toisia arvostava oppilas:

- toimii rehellisesti
- toimii oikeudenmukaisesti
- ei kiusaa, syrji tai vähättele ketään
- tekee yhteistyötä ja kannustaa muita
- käyttää asiallista kieltä
- edistää toiminnallaan hyvää ilmapiiriä
- ei kiistele eikä riitele muiden kanssa

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020**

2. Arvostan omaa ja muiden työtä

Omaa ja muiden työtä arvostava oppilas käyttäytyy kunnioittavasti kaikissa opiskelutilanteissa. Hän pyrkii tekemään parhaansa häiritsemättä muiden työskentelyä. Hän ei arvostele negatiivisesti muiden töitä ja pitää arvossa omia saavutuksiaan.

Omaa ja muiden työtä arvostava oppilas:

- arvostaa opiskelutilannetta käyttäytymällä asiallisesti
- pitää omia töitään tärkeinä
- ei revi tai heittele omia töitään
- ei arvostele loukkaavasti omaa tai toisen työtä
- työskentelee muita häiritsemättä

3. Kunnioitan yhteistä ympäristöä

Kouluyhteisön ympäristöön kuuluvat luonto ja ihmisen rakentama ympäristö. Koulussa on piha-alue, eteiset, raput, käytävät, ruokala sekä lukuisat muut yhteiset tilat. Ryhmille tutuimpia ovat luokat, naulakot ja lähivessat. Yhteiseen ympäristöön kuuluvat myös paikat, joissa opiskellaan esim. koulun ulkopuolella. Ympäristön kunnioittaminen tarkoittaa viihtyisyyden ylläpitämistä mm. siisteyttä ja rauhallista ilmapiiriä vaalimalla. Luontoa suojellaan kaikelta haitalliselta toiminnalta.

Yhteistä ympäristöä kunnioittava oppilas:

- arvostaa luontoa
- ei vahingoita luonnon kasveja tai eläimiä
- edistää ympäristön pitämistä siistinä
- ei roskaa, riko tai jätä tavaroita laittamatta paikalleen
- käyttäytyy yhteisissä tiloissa rauhallisesti, että ei edes vahingossa turmelisi mitään

4. Noudatan yhteisiä sääntöjä ja hyviä tapoja

Koulun yhteiset säännöt on laadittu tasa-arvoisuuden, turvallisuuden ja viihtyvyyden takia sekä estämään itselle tai muille vahingollinen toiminta. Joidenkin tekojen rangaistavuudesta on määrätty perusopetuslaissa ja osasta on kouluyhteisössä päätetty yhdessä.

Yhteisiä sääntöjä ja hyviä tapoja noudattava oppilas:

- hyväksyy sääntöjen tarpeellisuuden
- noudattaa sääntöjä, eikä riko niitä tahallaan
- noudattaa hyviä tapoja: tervehtii, puhuu kohteliaasti, kiittää ja auttaa tarvittaessa

Käyttäytymisen tavoitteista tiedottaminen ja niistä keskusteleminen yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa

Oppilaille ja huoltajille selvitetään joka lukuvuoden alussa käyttäytymisen tavoitteet ja käyttäytymisen arviointi. Käyttäytymisen tavoitteisiin ja arviointiin on oppilailla mahdollisuus kommentoida ja ehdottaa muutoksia kunkin lukuvuoden lopussa tai oppilaskunta voi käsitellä käyttäytymisen tavoitteita ja arviointia. Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksyy opetussuunnitelman arviointiin tehtävät muutokset.

Käyttäytymisen arvioinnista ja arviointikriteereistä on arvioinnin luvussa 6 enemmän.

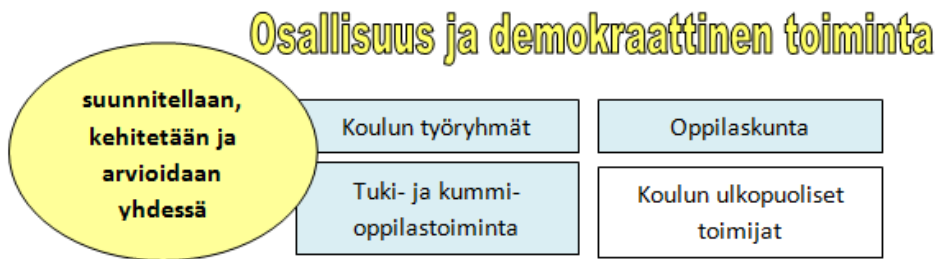

5.6.2 Oppilaiden osallisuus

Oppilaiden osallisuutta korostetaan koulun arjessa monella tasolla. Arkipäiväinen omista ja ryhmänsä asioista huolehtiminen ja aikuisten tai toisten oppilaiden kanssa keskusteleminen yhteistä toimintaa suunnitellen on osallisuutta. Tavoitteena on, että oppilas vähitellen itse aktivoituu ja havaitsee ne kohdat, joissa hän voisi, haluaisi tai toiminnan kannalta hänelle olisi hyödyllistä ilmaista mielipiteensä ja osallistua suunnitteluun, toteuttamiseen, arviointiin ja kehittämiseen.

Toimintakulttuurikuvassa näkyy osallisuuden ja demokraattisen toiminnan osa-alueessa oppilaiden osallisuuteen liittyviä asioita: Koulun työryhmät, oppilaskunta, tuki- ja kummioppilastoiminta (otteessa väritetty sinisellä). Koulun ulkopuolisista toimijoista on tässä luvussa jäljempänä.

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta:

Oppimisen, oppimisympäristöjen, työtapojen ja eriyttämisen suunnitteluun oppilaat osallistuvat opettajiensa johdolla, kun suunnitellaan opiskelua ryhmässä tai yksilöllisesti. Oppilaat osallistuvat monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin lukuvuotta varten laaditun työsuunnitelman mukaan. Yksilöllisesti oppilas osallistuu omien asioidensa hoitamiseen: itseään koskeviin palaverihin, joissa hän kertoo mielipiteensä tuesta tai oppilashuollollisista toimista.

Oppilaiden mielipide huomioidaan joko niin, että kuullaan kaikkia oppilaita, käytetään oppilaskuntaa oppilaiden edustustona tai oppilailla on oma edustajajäsen jossakin koulun työryhmässä. Lisäksi oppilailla on mahdollisuus tehdä aloitteita oppilaskunnan postin kautta tai kertoa ehdotuksensa opettajille tai oppilaskunnan jäsenille. Oppilailla on edustaja ruokalatoimikunnassa ja oppilashuoltoryhmässä sekä tarpeen mukaan muissa työryhmissä, joista päätetään lukuvuosittain. Oppilaiden osallisuutta laajennetaan ja vahvistetaan koulun toimintakulttuurissa koko ajan.

Oppilas on toimijana koulun yleisellä tasolla suunnittelemassa, arvioimassa ja kehittämässä koulun toimintaa. Oppilaalla on oikeus osallistua opetussuunnitelman laatimiseen ja sanoa mielipiteensä opetussuunnitelman sisällöistä ja häntä on lain mukaan kuultava erityisesti järjestyssäännöistä ja käyttäytymisen arvioinnista päätettäessä. Tästä on kirjattu toimintaperiaatteet lukuun yksi. Koulun muihin suunnitelmiin oppilailla on mahdollisuus myös vaikuttaa.

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020**

Oppilaat vaikuttavat koulun ilmapiiriin tuki- ja kummioppilastoiminnan kautta. Koulutulokkaat saavat isommista oppilaista kummiluokan, jonka kanssa heillä on yhteistä toimintaa ja isommat oppilaat ovat pienten oppilaiden kummeja.

Vuosiluokilla 7-9 on tukioppilastoimintaa, jonka tarkoituksena on kouluviihtyvyyden lisääminen, uusien oppilaiden ryhmäytymisen tukeminen, erilaisten tapahtumien ja teemapäivien järjestäminen ja kiusaamisen ehkäisy. Tukioppilaat osallistuvat tukioppilaskoulutukseen, jossa he saavat käytännön esimerkkejä erityisesti ryhmäytymisen tukemiseen, joka on keskeisin toiminto. Mannerheimin lastensuojeluliiton sivuilla on lisätietoa tukioppilastoiminnasta:

<http://www.mll.fi/nuortennetti/tukarit/faktaa/>

Tukioppilaat valitaan 7. luokan keväällä; molemmilta luokilta ainakin 2 tyttöä ja 2 poikaa. Asiasta kiinnostunut oppilas täyttää hakulomakkeen ja vanhemmat tukioppilaat, tukioppilasohjaajaopettajat sekä muut opettajat osallistuvat valintaan. Tukioppilaskausi kestää 2 vuotta alkaen 8. luokan syyslukukauden alussa. Kaikkiaan koulussa on kerralla ainakin 16 tukioppilasta.

Oppilaskunnassa on edustajat joka luokka-asteelta. Luokka äänestää oman edustajansa ja tälle varajäsenen, jotka molemmat osallistuvat kokouksiin. Oppilaskunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Edustajat välittävät käsitellyt asiat omalle ryhmälleen ja vastaavasti kokoavat ryhmänsä mielipiteet ja vievät ne oppilaskuntaan tiedoksi.

Oppilaskunta kokoontuu säännöllisesti ja ohjaajana on opettajakunnan valitsema opettaja, joka tukee kokoontumisia ja antaa pyydettyä apua ja tietoja oppilaiden käsiteltäväksi valitsemiin asioihin. Oppilaskunta ehdottaa parannuksia koulun toimintaan eri tavoin: keskustelu rehtorien kanssa, kirjalliset aloitteet tai sähköpostilla tehdyt ehdotukset sekä mahdollisuus puheenvuoroon henkilöstökokouksissa.

Oppilaiden edustajia osallistuu yleensä myös valtakunnallisille oppilaskuntapäiville. Oppilailla on mahdollisuus osallistua koulun ulkopuolella toimiviin nuorten asioita käsitteleviin ryhmiin kuten Nuorisovaltuustoon tai Lasten Parlamenttiin sekä muihin Rauman kaupungin tai muun tahon järjestämiin lasten äänen esiin tuoviin toimintoihin tai edustustoihin näiden toimielinten päättämällä tavalla. Ne eivät ole koulun omaa toimintaa, mutta oppilaita kannustetaan yhteisten asioiden hoitamiseen, lasten asemaan vaikuttamiseen ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen.

Oppilaan osallisuudesta ja oikeuksista henkilökohtaisissa asioissa on enemmän oppilaan tuen luvussa 7 ja oppilashuollon luvussa 8.

5.6.3 Koulun ja kodin yhteistyö

Rauman normaalikoulussa tehtävää yhteistyötä huoltajien kanssa on kuvattu monessa opetussuunnitelman luvussa.

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta:

**YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA KOULUN
ULKOPUOLISTEN YHTEISTYÖKUMPPANIN
KANSSA**

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020**

Yhteistyön peruseriaatteet opettajien, huoltajien ja oppilaiden välillä on esitetty jäljempänä olevassa taulukossa pääpiirteittäin ja tarkennuksia on eri luvuissa. Luvussa 1 listattiin huoltajien vaikuttamismahdollisuuksia koulun toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen: vaikuttaminen työsuunnitelmaan, toimintakulttuurin linjauksiin, opetussuunnitelmaan ja muihin koulun laatimiin suunnitelmiin. Vanhemmilla on Vanhempainyhdistys ja edustajia koulun työryhmissä. Tavoitteena on toimintakulttuuri, jossa vanhemmat ovat tärkeä ja aktiivinen toimijaosapuoli.

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020

Kodin ja koulun välinen yhteistyö/ peruseriaatteet: opettajat, huoltajat, oppilaat		
Toiminta/tavoite	Toimijat	Tehtävät/vastuualueet
Kasvatustehtävä <ul style="list-style-type: none">tavoitteena on edistää lasten oppimisen edellytyksiä, turvallisuutta ja koko kouluyhteisön hyvinvointia	opettajat ja muut koulun toimijat (=henkilöstö) koti/huoltajat oppilaat	<ul style="list-style-type: none">henkilöstö vastaa kasvatuksesta ja opetuksesta koulussahenkilöstö tukee kotien kasvatustehtävää (kehityskeskustelut, muut tapaamiset ja yhteydenotot)annetaan huoltajalle tietoa mahdollisuudesta osallistua kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön, koulun toimintakulttuurin kehittämiseen sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseenannetaan huoltajalle tietoa oman lapsensa oppimisesta ja kasvusta sekä niitä mahdollisesti haittaavista tekijöistä tai huolen aiheistahuoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvattamisestahuoltaja on vastuussa siitä, että oppilas suorittaa oppivelvollisuutensahuoltaja saa koulusta tietoa lapsensa oppimisesta, kasvun edistymisestä ja mahdollisesta tuen tarpeestahuoltajalla on mahdollisuus osallistua koulun toimintaan lukuvuosisuunnitelmassa tai opetussuunnitelmassa suunnitellulla tavalla (opetussuunnitelmatyö, oppimisen tavoitteet, oppimisympäristöt, työtavat, oppimisen tuki, oppilashuolto, arviointi, todistukset, opiskeluun liittyvät valinnat, lukuvuoden tapahtumat)oppilaat noudattavat koulun järjestyssääntöjä ja toimivat turvallisuusohjeiden mukaanoppilaat osallistuvat koulun toimintakulttuurin kehittämiseen, opetuksen ja toiminnan suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseenoppilaat kasvavat osallisuuteen monissa koulun toiminnoissa
Yhteistyön edellytysten turvaaminen ja kehittäminen	opettajat ja muut koulun toimijat (=henkilöstö)	<ul style="list-style-type: none">koulu on vastuussa yhteistyön kehittämisestähenkilöstö on aloitteellinen ja aktiivinen toimijahenkilöstön on tiedotettava ja keskusteltava huoltajan, opettajan ja

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020

<ul style="list-style-type: none">• lähtökohtana on osapuolten keskinäinen kunnioitus• otetaan huomioon perheiden erilaisuus, yksilölliset tarpeet ja kieli- ja kulttuuritausta	<p>koti/huoltajat</p> <p>oppilaat</p>	<p>oppilaan oikeuksista ja velvollisuuksista siitä annettujen lakien, säädösten ja koulun omien ohjeiden mukaisesti</p> <ul style="list-style-type: none">• annetaan huoltajille tietoa opetussuunnitelmasta, opetuksen järjestämisestä, arvioinnista, oppilaan tuen tarpeesta ja tuen saannin mahdollisuuksista (koulun tiedotteet, koulun verkkosivut, vanhempainillat, henkilökohtaiset tapaamiset ja yhteydenotot)• huoltaja osallistuu lapsensa koulunkäyntiin liittyviin tilaisuuksiin ja tapaamisiin voidakseen tukea lapsensa koulunkäyntiä mahdollisimman hyvin• huoltaja seuraa aktiivisesti koulun tiedottamista• Oppilas osallistuu häntä koskevaan päätöksentekoon ikä ja käsityskyky huomioon ottaen. Oppilas on mukana häntä koskevien suunnitelmien laatimisessa ja päätöksenteossa.
<p>Koulunkäynnin ongelmatilanteet</p> <ul style="list-style-type: none">• tavoitteena on lapsen koulunkäynnin turvaaminen, oppimisen edellytysten varmistaminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen.	<p>opettajat ja muut koulun toimijat (=henkilöstö)</p> <p>koti/huoltajat</p> <p>oppilaat</p>	<ul style="list-style-type: none">• koulu tiedottaa oppilashuollon toiminnasta ja toimintamalleista• oppilashuolto perustuu eri tavoin tukea tarvitsevien lasten (huolikartoitus) huomaamiseen mahdollisimman nopeasti• poissaoloista ilmoitetaan huoltajalle• koulussa on ohjeistuksia erilaisten ongelmatilanteiden hoitamiseen• koulun ulkopuolista tukea hyödynnetään tarvittaessa• huoltaja on velvollinen ilmoittamaan koululle oppilaan poissaolosta saman päivän aikana• huoltaja toimii yhteistyössä koulun kanssa• huoltajaa kuullaan aina, mikäli oppilasta rankaistaan. Työrauhapaketissa on tarkemmat ohjeistukset• Oppilas saa tietoa koulun oppilashuollosta, omista oikeuksistaan ja tarjottavasta tuesta (oppilashuollon osuudessa tarkemmin)• oppilasta kuullaan ennen rangaistuksen antamista perusopetuksen

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020

		lakien ja asetusten mukaisesti (työrauha- ja kurinpitotoimenpiteistä on erillinen työrauhapaketti)
Yksittäisen oppilaan tietojen käsittely ja kirjalliset luvat	opettajat ja muut koulun toimijat (=henkilöstö) koti/huoltajat oppilaat	<ul style="list-style-type: none">• henkilöstö antaa tietoa huoltajalle oppilasta koskevien tietojen käsittelyyn, tiedonsaantiin, niiden luovuttamiseen ja salassapitoon liittyvistä asioista• henkilöstö kirjaa yksittäisten oppilaiden opetukseen liittyvät tiedot saamiensa ohjeiden mukaisesti Wilma - järjestelmään• oppilashuoltoon liittyvät yksittäistä oppilasta koskevat asiat kirjaavat oppilashuoltohenkilöstöön kuuluvat (terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi) omiin rekistereihinsä• oppilashuoltorekisteriin kirjataan oppilasta koskeva oppilashuoltokertomus annettujen erillisten ohjeiden mukaan• huoltajalle ja oppilaalle selvitetään kirjallisen suostumuksen merkitys oppilasta koskevan asian käsittelyssä• huoltaja ymmärtää yhteistyön merkityksen oppilaan kasvun, kehityksen ja oppimisen tulemisessa• huoltaja ymmärtää kirjallisen suostumuksen merkityksen oppilasta koskevan asian käsittelyssä• oppilas saa tietää millaisia asiakirjoja ja merkintöjä hänestä on tehty• oppilas ymmärtää kirjallisen suostumuksen merkityksen häntä koskevan asian käsittelyssä
Erossa asuvien huoltajien huomioiminen <ul style="list-style-type: none">• tavoitteena on turvata tiedon kulku ja yhteydenpito kodin ja koulun välillä tasapuolisesti huoltajat huomioiden	opettajat ja muut koulun toimijat (=henkilöstö) koti/huoltajat	<ul style="list-style-type: none">• henkilöstö luo pohjan huoltajien yhteistyön kehittymiselle kehittämällä vuoropuhelua tukevia yhteistyömuotoja• erossa asuva huoltaja huomioidaan hänen toivomallaan tavalla, mikäli se on mahdollista toteuttaa• molempien huoltajien osallisuus pyritään turvaamaan heidän lapsensa tarvitessa selvityksiä tai tukea oppimisen suhteen tai järjestettäessä oppilashuollollisia tukitoimia• huoltajat voivat tukea lapsensa koulunkäyntiä osallistumalla

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020

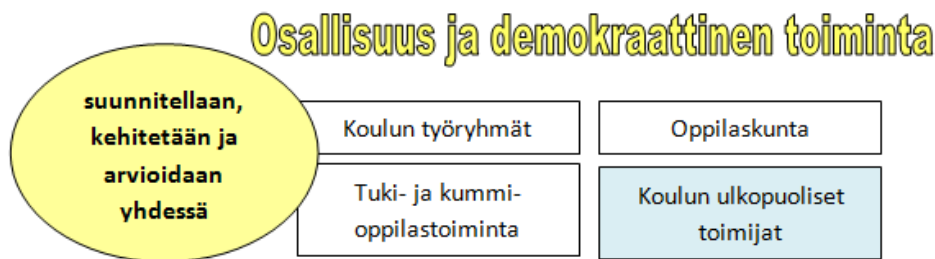
	oppilaat	aktiivisesti yhteydenpitoon koulun kanssa <ul style="list-style-type: none">• Oppilaan mielipidettä vanhempien osallisuudesta hänen asioidensa käsittelyssä kuullaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain edellyttämällä tavalla.
Yhteistyön seuranta ja arviointi <ul style="list-style-type: none">• tavoitteena on jatkuvasti arvioida ja kehittää yhteistyötä kodin ja koulun välillä sekä huomioida oppilaan oikeudet osallistua itseään koskevien asioiden käsittelyyn	opettajat ja muut koulun toimijat (=henkilöstö) koti/huoltajat oppilaat	<ul style="list-style-type: none">• koulu arvioi yhteistyön toimivuutta ja tyytyväisyyttä opetussuunnitelmassa ja työsuunnitelmassa esitetyllä tavalla• huoltajat osallistuvat yhteistyön arviointiin ja kehittämiseen• oppilas oppii vaatimaan oman osallisuutensa toteutumisesta itseään koskevissa asioissa• oppilas uskaltaa ehdottaa parannuksia yhteistyöhön• oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa suoraan, arviointipalautteiden, keskustelujen tai oppilaskunnan kautta yhteistyön tekemiseen yleisesti• yhteistyöstä, seurannasta, arvioinnista ja kehittämisestä on useissa opetussuunnitelman luvuissa lisää

5.6.4 Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa

Koulun henkilöstö tekee tarvittaessa yhteistyötä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa, pääosin kaupungin tai seutukunnan palveluja tuottavien lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien organisaatioiden tai toimijoiden kanssa. Yhteistyötahot ja niiden toiminta on esitetty Rauman kaupungin lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa ja useat toimijat liittyvät oppilashuollollisten tukitoimien järjestämiseen. Näistä on tietoa suunnitelmassa: yhteistyö koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa. Toimijalistaa päivitetään tarpeen mukaan.

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta:

Yhteistyötä tehdään erityisesti lastensuojelun ja erikoissairaanhoidon, varsinkin lasten- ja nuorten-psykiatrisen poliklinikan ja sairaalaosaston kanssa. Lastenpsykiatreilla on Rauman kaupungissa työmalli, jossa he tulevat koululle terveydenhoitajan työparina. Nuorten hyvinvointiin keskittyneiden lasten ja nuorten tiimien kanssa tehdään tarvittaessa yhteistyötä, jolloin yhdyshenkilönä on kuraattori tai terveydenhoitaja.

Poliisin kanssa tehdään yhteistyötä erityisesti huumeaineisiin liittyvissä asioissa. Rauman kaupungilla on poliisin ja sosiaalitoimen toimipiste Ankkuri, jossa pyritään puuttumaan huumeita kokeilleiden ja ensi kertaa rikoksiin syyllistyneiden nuorten asioihin nopeasti. Rauman kaupungilla on yhtenäinen malli kaikkia kouluja varten huumeiden käytön epäilyn selvittämiseksi. Se on suunnitelmana oppilashuollon osuudessa luvussa 8. Myös muita yhteistoimintamalleja kehitetään koko ajan.

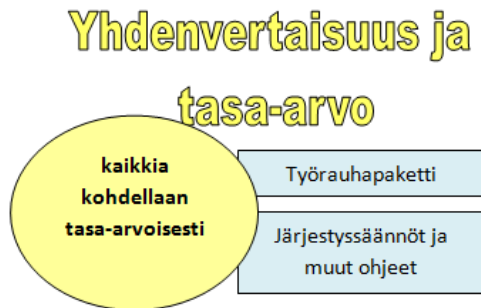
Yhteistyössä muiden organisaatioiden, yritysten ja eri toimijoiden kanssa noudatetaan mahdollisia opetushallituksen antamia ohjeistuksia. Yhteyksiä eri toimijatahoihin on vaihtuvasti lukuvuosittain.

5.6.5 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Rauman normaalikoulussa on erillinen työrauhapaketti (työrauhaan liittyvä ohjeistus ja kurinpito), joka sisältää perusopetuslain mukaisen ohjeistuksen kurinpitomenettelyjen ja kurinpitorangeistusten käytöstä ja Rauman normaalikoulussa käytössä olevat menettelytavat eri rikkeiden kohdalla. Koulun toimintakulttuurikuvassa on Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo-kohdassa käyttäytymisen tavoitteet ja työrauhapaketti. Koulun työrauhapaketti on erillisenä suunnitelmana.

Ote Toimintakulttuuri -kuvasta

Normaalikoulun rehtori voi antaa oppilaalle erityisen painavista syistä kirjallisen varoituksen, väkivaltaisuudesta tai koulunkäynnin laiminlyönnistä tai muusta vakaviksi katsomastaan toiminnasta. Monijäseninen toimielin voi erottaa oppilaan määräajaksi. Tästä on tarkemmin työrauhapakettissa. Ensisijaisesti rangaistusten sijaan oppilas pyritään ohjaamaan koulun oppilashuollollisen tuen piiriin ja tarvittaessa saamaan lisätukea koulun ulkopuolelta.

Opettajakunta perehdytetään työrauhapakettin sisältöön lukuvuoden alussa. Huoltajille ja oppilaille tiedotetaan työrauhapakettin sisällöstä lukuvuoden alussa yhdessä järjestyssääntöjen ja käyttäytymisen tavoitteiden ja arviointikriteerien kanssa.

Koulussa seurataan kurinpitomenettelyjen ja kurinpitorangeistusten toteutumista lukuvuosittain. Kevätlukukauden lopussa tehdään yhteenveto tilanteesta ja se kirjataan oppilashuoltoraporttiin. Oppilashuoltoryhmä arvioi ja suunnittelee jatkotoimia, mikäli tuloksissa on jotakin huolestuttavaa.

5.6.6 Opetuksen erilaiset tavat ja opetus erityisissä tilanteissa

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus, yhdysluokkaopetus, vuosiluokkiin sitomaton opetus ja joustava perusopetus

Rauman normaalikoulussa ei tällä hetkellä anneta yhdysluokkaopetusta. Kun etäyhteyksiä hyödyntävä opetus lain antamin valtuuksin mahdollistuu, sitä kehitetään, sen tavoitteet, käytännöt, toimintatavat ja toimijoiden vastuut hyväksytetään osaksi opetussuunnitelmaa kasvatustieteiden tiedekunnan dekaanin päätöksellä.

Vuosiluokkiin sitomattomasti opiskelevalle oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma. Opintoissaan haasteellinen oppilas voidaan oppilaan ja huoltajan hakemukseen perustuen hyväksyä Rauman kaupungin järjestämään joustavan perusopetuksen ryhmään.

Yksittäisen oppilaan siirtymisestä vuosiluokkiin sitomattomaan opetukseen ja ohjeistus opinto-ohjelmasta on laadittu erikseen.

Opetus erityisissä tilanteissa

Jos oppilas ei pitkäaikaisen sairauden vuoksi voi osallistua kouluopetukseen, mutta hänen terveydentilansa sallii opiskelun esimerkiksi kotona, voidaan opetus suunnitella yksilöllisesti. Opetus voidaan järjestää

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020**

antamalla oppilaalle ohjausta, oppimateriaalia ja oppimista tukevaa arviointipalautetta kotiin, jolloin hän saa opetussuunnitelman mukaista opetusta. Oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma ja oppilaan ja huoltajan kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Jos hänet on otettu tai siirretty erityisopetukseen, tehdään kirjaukset henkilökohtaiseen opetuksen järjestämistä koskevaan suunnitelmaan (HOJKS). Kun oppilas palaa kouluun sairauden jälkeen, hänellä annetaan tarvittava tuki esim. tukiopetuksena. Lyhyiden sairausjaksojen aikana toimitaan, kuten poissaoloista on kirjattu.

Yhteistyö sairaalaopetuksen yhteydessä

Sairauden takia pitkään poissaolleiden oppilaiden opiskelun tukeminen suunnitellaan tapauskohtaisesti yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja hoitavan tahon kanssa. Mikäli oppilas on ollut sairaalakoulussa, niin luokanopettaja/luokanohjaaja on yhteydessä sairaalakoulun opettajaan tai osallistuu yhteisiin palavereihin noudattaen yhteistyötä huoltajien kanssa. Jos kyseessä on lastenpsykiatrisen hoitojakso, ensisijaisesti luokanopettaja/luokanohjaaja ja muut tarpeelliseksi koetut opettajat ja mahdollisesti oppilashuoltohenkilöstö osallistuu ennen kotiuttamista järjestettävään yhteispalaveriin. Palaveriin osallistuminen edellyttää aina asianmukaiset luvat, joista sopii hoitava taho.

Koulu on velvollinen antamaan hoitavalle taholle kaikki heidän hoidon onnistumiseksi tarvitsevansa ja pyytämänsä tiedot. Lähetettyihin kyselyihin vastataan sovitusti ja pyydetyt asiakirjat toimitetaan välittömästi. Ennen niiden toimittamista on varmistettava pyynnön laillisuus ja mikäli pyydetään alkuperäiset asiakirjat, niiden kopion säilyttämisen tarpeellisuus. Asiakirjojen ja tietojen luovuttamisesta on tehtävä asianmukaiset merkinnät rekistereihin: kenelle, milloin ja mitä tietoja on annettu. Kaikkien edellä mainittujen asioiden hoitamisesta on vastuussa perusopetuksen rehtori yhdessä oppilaan luokanopettajan tai luokanohjaajan kanssa.

Normaalikoulussa noudatetaan opetushallituksen antamaa ohjeistusta sairaalakoulussa olevan oppilaan arvioinnista:

1. Jokaisella sairaalaopetusta antavalla koululla tulee olla oma opetussuunnitelma, joka sisältää oppilaan arviointia koskevan osion. Osiossa tulee olla kuvattuna oppilaan arvioinnin tehtävä, tavoitteet sekä keskeiset periaatteet, arvioinnin ja palautteen antamisen käytännöt, arvioinnin perusteet ja perustuminen hyvän osaamisen kuvauksiin ja päättöarvioinnin kriteereihin, käyttäytymisen arvioinnin tavoitteet ja perusteet, oppilaan itsearvioinnin toteuttaminen sekä opinnoissa etenemisen periaatteet. Koululla tulee olla myös omat todistuslomakkeet, joita tarvittaessa voidaan käyttää.
2. Jos oppilas opiskelee sairaalakoulussa vain lyhyen jakson, todistuksen antaa oppilaan oma ns. kotikoulu. Koulun tulee ottaa todistusta antaessaan huomioon sairaalakoulun antamat tiedot sairaalakoulussa opiskellusta ajasta.
3. Jos opiskelu toteutetaan jaksoittain ja oppilas saa ns. jaksoarvioinnin, arvioinnin suorittaa ja antaa oppilaalle se koulu, jossa oppilas on opiskellut suurimman osan jaksosta.
4. Jos oppilas opiskelee sairaalakoulussa pitemmän jakson, ja aina silloin kun oppilas on sairaalakoulussa lukukauden tai sitä pitemmän ajan, todistuksen antaa sairaalakoulu omalla todistuslomakkeellaan.

Päättötodistus annetaan oppilaalle aina normaalikoulun todistuslomakkeella ja todistuksen allekirjoittaa normaalikoulun johtava rehtori. Päättöarvioinnin suorittavat normaalikoulun ja sairaalakoulun oppilasta

opettaneet opettajat yhdessä. Päättöarvioinnissa arvioidaan perusopetuksen koko oppimäärän suorittaminen ja arviointi perustuu erityisesti vuosiluokkien 8 ja 9 aikana osoitettuun osaamiseen.

5.6.7 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Terveellinen kouluruokailu

Oppilaiden ruokailu tapahtuu ravintola Länsituulessa, joka on uusimman koulurakennuksen päädyssä. Koulupäivän aikana lapset saavat päivittäin lämpimän maksuttoman aterian, joka on ravitsemuksellisesti tasapainoinen. Ruokailun terveellisyyttä käsitellään eri oppiaineiden sisällöissä ja erityisesti terveystiedossa. Koulun opetushenkilökunta valvoo oppilaiden ruokailua päivittäin. Tavoitteena on varmistaa paitsi energiansaanti, myös vaikuttaa lasten ruokailutottumuksiin. Erityisen paljon kiinnitetään huomiota ruokala- ja tapakäyttäytymiseen.

Oppilaskunta voi järjestää mielipidekyselyjä kouluruokailusta ja palvelun tuottaja suorittaa asiakastytyväisyyskyselyjä. Vanhemmilla on mahdollisuus ilmaista mielipiteensä suoraan palvelun tuottajalle, henkilökunnalle tai vaikuttaa Vanhempainyhdistyksen kautta. Ruokalista on näkyvillä koulun nettisivuilla.

Eritysruokavalion tarpeessa olevat lapset huomioidaan yksilöllisesti esim. diabeetikot ja allergiset lapset tai lapset, joille jostakin syystä kouluruokailusta on kehittynyt psyykkistä oireilua. Tällaisten oppilaiden ruokailut suunnitellaan yhdessä vanhempien, palvelun tuottajan, opettajien ja terveydenhoitajan kanssa, jotta lapsen riittävä energian saanti ja fyysinen hyvinvointi voidaan turvata.

Säännöllisesti pitkäaikaisen sairautensa takia välipalaa tarvitsevat lapset saavat sen maksutta koulupäivän aikana. Iltapäivähoidossa oleville lapsille tarjotaan välipala, jonka kustannukset sisältyvät hoidosta perittävään maksuun. Muilla oppilailla on iltapäivisin mahdollisuus ostaa välipalaa koulun ruokalasta.

Muihin kuin edellä kuvattuihin terveydellisiin syihin liittyvästä välipalasta tehdään oppilaan ja huoltajien kanssa ehdotus johtavalle rehtorille, joka voi hyväksyä välipalan antamisen koulun kustantamana. Näissä poikkeustapauksissa on yleensä kyse lyhytaikaisesta palvelusta oppilaalle.

Vihreä lippu-työryhmä ja luokkien oppilasedustajat seuraavat ruokahävikkiä ja muistuttavat järkevästä ruokailutottumuksista. Käyttäytymiseen ruokalassa on laadittu ohjeistus. Opettajat ja oppilaskunta antavat tarvittaessa ehdotuksia tai järjestävät tempauksia ruokailuviihtyvyyden lisäämiseksi.

Koulun kerhotoiminta

Normaalikoulussa on vuosittain vaihteleva eri aiheisiin keskittyvä laaja kerhotoiminta, joka tukee koulun opetusta tai antaa oppilaille mahdollisuuden tutustua uuteen aihepiiriin tai harrastukseen. Kerhot järjestetään pääosin ikäryhmittäin joustavasti koulupäivän päätyttyä 1-2 tuntia kerralla joko koko lukuvuoden ajan tai lyhyempinä jaksoina.

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020**

Kerhon ohjaajana toimii yleensä koulun oma opettaja, mutta myös opettajaopiskelija tai joku koulun ulkopuolinen henkilö voidaan palkata pitämään kerhoa, mikäli oman henkilöstön keskuudesta ei löydy riittävää asiantuntemusta. Oppilailla on mahdollisuus ehdottaa erilaisia kerhoaiheita.

Tavoitteena on vahvistaa yhteistyökykyä ryhmässä toimimisessa ja ohjata oppilaita näkemään kerhotoiminnan ja harrastuksen merkitys itselleen mielihyvän tuottajana ja/tai oman osaamisalueensa vahvistajana. Myös yrittäjyyteen kannustetaan ja rohkaistaan osallistumaan taito- ja taidekilpailuihin. Syrjäytymisen ehkäisyn näkökulmasta kerhotoiminnalla on suuri merkitys.

Oppilaille suositellaan myös koulun ulkopuolista kerhotoimintaa, koska hyvän harrastuksen merkitys nähdään merkittävänä oppilaan kokonaisvaltaista kasvua tukevana toimintana. Koulu tekee yhteistyötä huoltajien ja eri tahojen kanssa tukeakseen oppilaan vapaa-ajallaan saamia positiivisia kokemuksia. Kerhotoiminta voisi olla toimintakulttuurissa ”Hyvinvointi ja turvallinen arki” sisältöalueella, koska sillä on suuri merkitys oppilaan hyvinvoinnille. Koulun kerhot on kuitenkin sijoitettu kohtaan ”Vuorovaikutus ja monipuolinen työskentely”.

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta:

Kerhoista ilmoitetaan oppilaille ja huoltajille lukuvuoden alussa tai muuna ajankohtana, jos kerhon toiminta alkaa esimerkiksi vasta kevätlukukaudella. Osallistumiseen tarvitaan huoltajan hyväksyntä. Kerhojen odottamisesta ja kerhoajaan liittyvistä vastuista on erillinen ohjeistus, jonka periaatteet kerrotaan oppilaille ja huoltajille.

Koulun kirjasto

Normaalikoulussa on kirjasto hajasijoitettuna kolmeen kerrokseen. Se on oppilaiden opetuskäytössä päivittäin tai kirjoja voi lainata muuten luettavaksi. Kirjaston osista on pyritty luomaan toimintakulttuurillisesti eri-ikäisten oppilaiden käyttöön tarkoitettuja eri oppimaisemissa sijaitsevia viihtyisiä kokonaisuuksia, joita suunnitellaan ja kehitetään yhdessä oppilaiden kanssa. Kirjastossa työskentelemisestä, oleskelemisestä sekä kirjojen käyttämisestä ja lainaamisesta

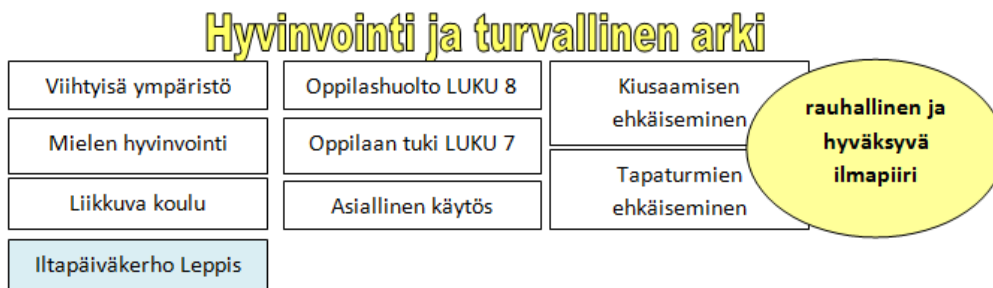
**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020**

laaditaan oppilaiden kanssa tarvittaessa yhteissopimus, jonka toimivuutta tarkastellaan tarvittaessa. Tilojen siisteydestä huolehditaan yhdessä ja sovitaan mahdollisista vastuuhenkilöistä.

Iltapäiväkerho Leppis

Normaalikoulussa toimii koulun oma iltapäiväkerho 1-2 luokkien oppilaille ja se on keskeinen toimintamuoto oppilaiden hyvinvoinnin ja turvallisen arjen takaamiseksi.

Ote Toimintakulttuuri – kuvasta:

Aamutoimintaa järjestetään erikseen, lähinnä lyhytaikaiseen tarpeeseen. Kerhoajasta sovitaan yhdessä huoltajien kanssa ja laskutuksessa on eri vaihtoehtoja palvelun käytön kestosta riippuen. Iltapäiväkerhoon ilmoittaudutaan kouluun ilmoittautumisen yhteydessä ja ensimmäisen luokan keväällä seuraavaa lukuvuotta varten.

Iltapäiväkerhoon voi päästä vain se määrä oppilaita, joiden valvonta ja turvallisuus voidaan taata palkattujen vastuuhenkilöiden määrään suhteutettuna. Ensisijalla ovat ensimmäisen luokan oppilaat ja joskus toisen luokan oppilaiden kohdalla voidaan joutua tekemään karsintaa.

Kerhossa on kaksi koulutettua iltapäivätoiminnan ohjaajaa, joiden apuna on kouluavustajia. Kaikki oppilaat on vakuutettu Turun yliopiston toimesta. Iltapäiväkerholla on valtakunnallisen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukainen aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma.

Leppiksen toiminnasta kerrotaan huoltajille koulun nettisivuilla ja koulutulokkaille järjestettävissä tutustumistilaisuuksissa.

Koulumatkat ja kuljetukset

Taksilla kuljetettavat oppilaat tuodaan koulun lähiparkkipaikalle, koska heillä on perusteltu syy kuljetukseen. Huoltajien tuodessa lapsiaan kouluun, suositellaan pysähtymään Satamakadun varren ns. pysäköintitaskuihin, koska oppilaalla on siitä turvallinen reitti kävellen koulun pihaan.

Oppilaille on turvallisuusohjeet liikenteessä liikkumisesta kävellen, pyörällä, mopolla tai mopoautolla. Ohjeistukset käsitellään oppilaiden kanssa lukuvuoden alussa ja aina tarvittaessa. Tämän luvun 5 alussa kohdassa **Koulun tilat, ympäristö ja turvallisuus** on käsitelty jo turvallisuutta ja liikennettä koulun ympäristössä ja koulun henkilöstön toimintatapoja turvallisuuden takaamiseksi.

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019 ja 17.6.2020**

Huoltajille tiedotetaan syyslukukauden alussa koulun suosittamista käytänteistä koulukuljetusten osalta. Ohjeita annetaan Wilman kautta tai erillisen lukuvuositedotteen muodossa. Lisäksi ohjeita voidaan tarvittaessa tarkentaa, mikäli tulee joku poikkeama liikenteen osalta tai turvallisuuden vaarantuminen sitä edellyttää.

Koulukuljetusten ja kerhojen odotusajoista on erillinen ohjeistus.